

PACT van SCHEVENINGEN

d.d. 17 november 2009

SCHEVENINGEN HAVEN IS VIS

1.0 Ambitie:

Dit ambitiedocument heeft betrekking op de gezamenlijke activiteiten van de ondertekenende partijen om tot een duurzame versterking van Scheveningen als toonaangevend viscentrum te komen. Daarvoor is een stevige impuls nodig vanuit een heldere positionering als viscentrum binnen Nederland, met een eigen profiel en een sterk viscluster.

Tijdens de workshop 'Scheveningen Haven is Vis' op 3 maart 2009 is door een groot aantal lokale en andere vertegenwoordigers uit de brede vissector het belang onderkend om gezamenlijk op een pragmatische wijze inhoud te gaan geven aan deze doelstelling.

Dit Pact van Scheveningen dient als bevestiging van die intentie en het commitment van de ondertekenende partijen [verder partijen genoemd].

2.0 Aanleiding:

Scheveningen en vis zijn historisch met elkaar verbonden.

De visserij is van grote sociale economische betekenis voor Scheveningen. In totaal gaat het om circa 700 arbeidsplaatsen en een omzet van 170 miljoen euro (2006) in de directe sfeer: afslag, verwerking en handel. Perifere functies en horeca zijn hier nog niet in opgenomen. Scheveningen heeft een breed aanbod van vis, zowel diepvries als dagelijks aangevoerde verse vis. Omzet en aanvoer van verse vis op de afslag stijgen de laatste jaren flink.

In 2004 heeft het LEI vastgesteld dat er een goede toekomst is voor het viscluster in Scheveningen. Op basis daarvan heeft Concire in overleg met het viscluster in 2006 het gebiedsconcept: 'Scheveningen Haven is VIS' geformuleerd. Met dit gebiedsconcept werd een duidelijke keuze gemaakt voor vis en daarmee voor het versterken van het viscluster en uitbreiding met visgerelateerde activiteiten rond de 1^e Haven. Op deze wijze worden de kansen voor Scheveningen als belangrijke visserijhaven, dichtbij de visserijgronden in de Noordzee en midden in de Randstad, zowel economisch als toeristisch recreatief beter benut.

In 2008 is door de gemeente Den Haag de Nota van Uitgangspunten vastgesteld voor de ontwikkeling van het Noordelijk Havenhoofd, op basis van een duurzame positie voor de vissector in Scheveningen. Het consortium van de ontwikkelende marktpartijen ING Real Estate / ASR Vastgoed Ontwikkeling / Malherbe de Juvigny Vastgoed is naast ontwikkelaar van het Norfolk-terrein, de beoogde ontwikkelaar van het Noordelijk Havenhoofd. Gemeente Den Haag, voornoemde ontwikkelende marktpartijen en het viscluster werken nu als projectpartners samen aan de totstandkoming van een Ontwikkelingsvisie en Samenwerkingsovereenkomst voor het Noordelijk Havenhoofd. De doelstellingen van het Pact passen in dit traject.

Het toenemende bewustzijn en de activiteiten (onder andere certificering, staande wandvisserij en fly-shooting) van de visserijsector zelf om te komen tot een meer duurzame visserij, bieden kansen voor vernieuwing en versterking.

2.1 Randvoorwaarden

Randvoorwaarden voor de ontwikkeling tot viscentrum zijn:

- Onderkenning van de kracht en potentie van de vissector, zowel economisch als qua kennis een uitstraling voor het gebied en daarmee de stad
- Bepaling van het programma vanuit de positionering van Scheveningen als viscentrum met een eigen profiel binnen Nederland
- Herstructurering van het gebied rond de 1^e Haven
- Investerings in het openbaar gebied en kadevoorzieningen
- Een heldere en goede ontsluiting/bereikbaarheid van het achterland.

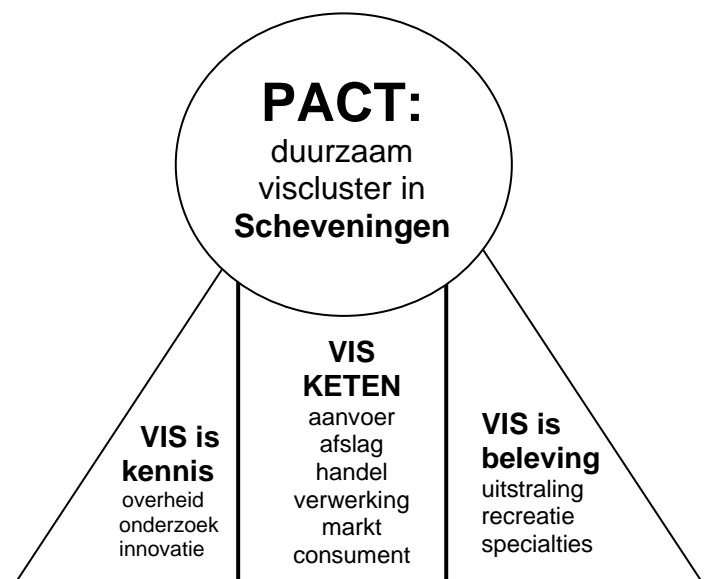
2.2 Doelstellingen

Om bovenstaande randvoorwaarden met betrokken partijen uit te werken is door Concire een traject uitgezet. In de eerste workshop 'Scheveningen Haven is Vis' op 3 maart 2009 is er commitment van partijen op drie doelstellingen en de intentie om een Pact van Scheveningen te vormen:

1. Een meer duurzame visserij in Scheveningen, vanuit het toenemende bewustzijn dat knelpunten (imago, ketenintegratie en innovatiekracht) en kansen (vis is gezond, stijgende (mondiale) voedselvraag, expertise en toerisme) in een gezamenlijke integrale aanpak succesvol opgelost moeten worden.
2. Regionale aanpak in publiek private netwerken gericht op versterking van marktpositie, werkgelegenheid, leefbaarheid, uitstraling en bereikbaarheid. Scheveningen kan als Fishport gebruikmaken van ervaringen elders, zoals de Greenport-netwerken, en als voorbeeld dienen voor andere visregio's. Dit vergroot de mogelijkheden om invloed uit te oefenen op nieuw te ontwikkelen beleid en gebruik te maken van landelijke fondsen, regelingen en subsidieprogramma's.
3. Een eigen profiel en positionering van Scheveningen Haven uitwerken als viscentrum. Vastgesteld is dat het viscluster met een duurzame concurrentiepositie hart/motor is. Daarnaast zijn er toeristisch/recreatieve/commerciële kansen voor 'vis als beleving' en ook op het gebied van onder meer onderzoek, overheid en opleiding: 'kennis over vis'. Door de verbreding verbindt de vissector zich met de samenleving en andere sectoren, waardoor draagvlak en bestaansrecht versterkt worden.

Op basis van de bovengenoemde kansen kiezen we voor de volgende profilering van Scheveningen binnen Nederland Visland met de thema's:

- a. Vis keten
- b. Vis is kennis
- c. Vis is beleving

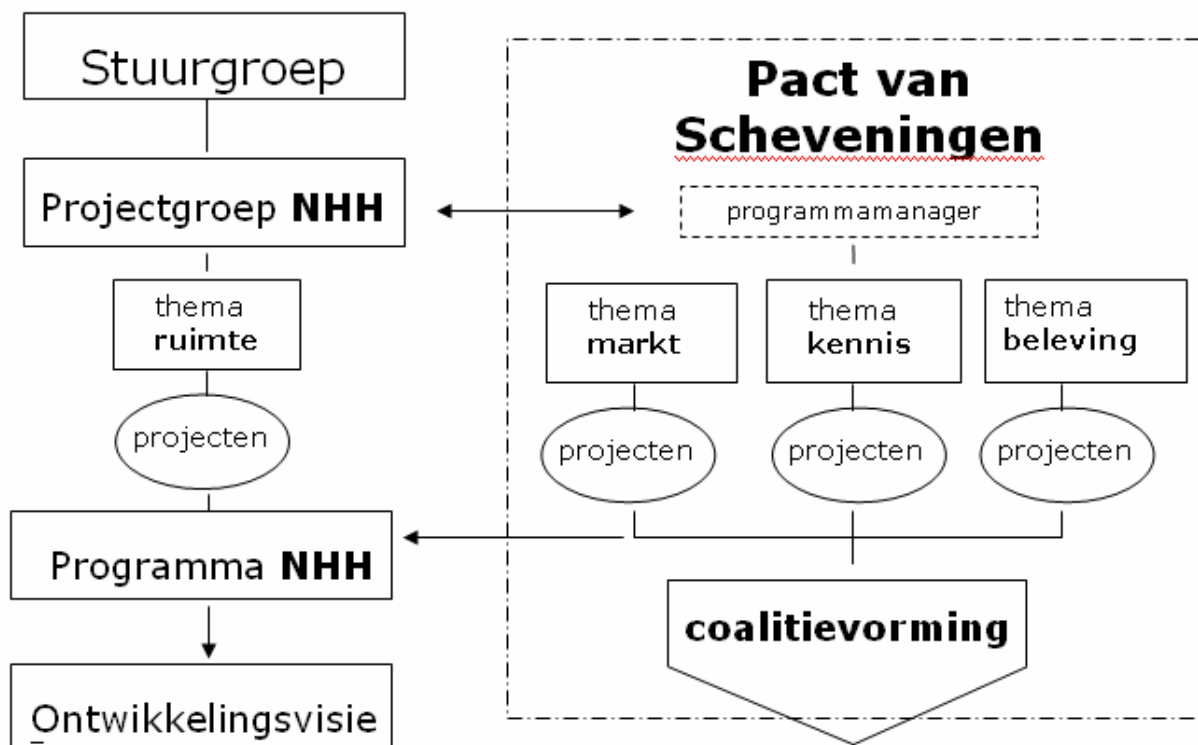
3.0 Ondertekenende partijen komen het volgende overeen:

- Partijen committeren zich aan de ambitie en doelstellingen van dit Pact van Scheveningen
- Partijen zullen zich inzetten om deze ambitie en doelstellingen gezamenlijk verder uit te werken in de komende vier maanden. In het voorjaar van 2010 nemen partijen een besluit over voortzetting van dit Pact.
- Partijen zullen zich in principe om niet inzetten ten behoeve van het Pact.
- De komende 3-4 maanden richt de inzet zich in ieder geval ook op het formuleren van het programma (functies en meters) voor het Noordelijk Havenhoofd, ten behoeve van de op te stellen Ontwikkelingsvisie Noordelijk Havenhoofd.
- Het studie-/werkgebied beslaat de Scheveningse vissector. Het plangebied omvat ruimtelijk vooralsnog het Noordelijk Havenhoofd.

4.0 Organisatie:

Het Pact verbreedt de huidige organisatie met een aantal werkgroepen, vooralsnog valt het Pact onder de Stuurgroep voor de ontwikkeling van het Noordelijk Havenhoofd.

Voor de uitvoering van de afspraken in dit Pact geldt de volgende organisatiestructuur:

Deze organisatieopzet is een manier van werken, zoals die deels al werkt in de huidige stuurgroep en projectgroep NHH en deels in de werkgroepen moet gaan functioneren. Het is geen formele organisatieopzet.

4.1 Stuurgroep

Bezetting:

- wethouders gemeente Den Haag RO en EZ
- directievertegenwoordiger viscluster Scheveningen Haven
- directievertegenwoordiger ontwikkelende marktpartijen,

met de volgende taken:

- strategisch aansturen van het project
- vaststellen uitgangspunten en randvoorwaarden
- genereren van financiële fondsen voor de uitvoering van de thema's
- aansturen van de projectgroep.

4.2 Projectgroep Pact van Scheveningen

Dit is de huidige projectgroep NHH, periodiek ten behoeve van het Pact uitgebreid, bezetting:

- huidige projectgroep NHH met 3 managementvertegenwoordigers van de gemeente, ontwikkelaars en visserijsector
- trekkers van de themawerkgroepen
- onafhankelijke programmamanager met kennis van de vissector en publiek private samenwerking in netwerkverband,

met de volgende taken:

- bewaken van de voortgang van het project op kwaliteit en geld
- afstemming van de thema's voor de werkgroepen en de samenstelling ervan
- voorbereiden van de besluiten in de Stuurgroep
- leden trekken zelf de thematische werkgroepen en zorgen voor eventuele inhoudelijke ondersteuning.

4.3 Werkgroepen

Met de volgende thema's:

1. **Ruimte**, NHH/omgeving, infra, vestigingsbeleid; = de huidige projectgroep NHH
2. **Markt**, waardecreatie, kringloop ondernemen, duurzaam ondernemerschap
3. **Kennis/innovatie**, duurzame visserij, visgerelateerde ondersteunende functies
4. **Beleving**, merk Scheveningen, scène en recreatie, openbare ruimte.

Binnen de werkgroepen werken vertegenwoordigers van partijen aan projecten met korte-, middellange- en langetermijndoelen, daarbij desgewenst ondersteund door een beperkt aantal adviseurs. In bijlage 1 wordt een beknopte omschrijving van de thema's gegeven.

5.0 Fasering:

Fase	Onderwerp	Activiteiten	Doorloop-tijd	Start	Gereed
1	Ontwikkelen Pact	Informatie verzamelen (workshop 1)	2 maanden	3 maart	14 mei
		Opstellen tekst t.b.v. Pact			
		Start uitwerking VISpact in workshop 2			29 okt.
2	Visie en agenda	Ontwikkelen 1 ^e opzet en aanpak	2 maanden	sept.	29 okt.
		Benoemen thema's en projecten			
		Uitwerken Visie en Agenda (workshop 2)			
3	Projecten	Projecten uitwerken	3-4 maanden	nov.	febr. 2010
		Korte-, middellange- en langetermijndoelen			
		Terugkoppeling projectresultaten (workshop 3)			mrt '10

6.0 Financiën:

De werkzaamheden volgens bovenstaande fasering zijn gebaseerd op een om niet inzet vanuit de ondertekenende partijen en een beperkte inzet van een aantal adviseurs. Partijen zullen zich inzetten om de middelen efficiënt en effectief in te zetten, en de mogelijkheden te onderzoeken om in het kader van deze impuls voor Scheveningen en de visserij gelden te werven ter dekking van deze kosten. De inzet van adviseurs is gedekt volgens lopende afspraken.

Ondertekening door partijen:

Stuurgroepleden NHH:

Namens gemeente Den Haag: wethouders Norder en Kool

Namens Ontwikkelaars ING RE/ASR VO/ Malherbe : Tie Liebe (dir. ASR VO)

Namens Ondernemers viscluster Scheveningen: Johan van Nieuwenhuijzen (dir. UFA)

Bijlage 1: (Voorlopige) Omschrijving Thema's en projecten¹

Thema Markt

Aanleiding

De vraag naar vis stijgt wereldwijd snel. Nederland en daarbinnen Scheveningen neemt een sterke positie in als het gaat om invoer, verwerking en doorvoer van vis en visproducten. Maar de internationale concurrentie neemt eveneens sterk toe. Er worden steeds hogere eisen gesteld aan de organisatie van de afzet en het bedienen van de consument (ketenomkering), kwaliteit en beschikbaarheid en toegevoegde waarde. Niet alleen het product moet goed zijn maar ook de logistiek, de service en de beleving.

Doelstelling

Het verbeteren van de concurrentie- en marktpositie van de vissector in Scheveningen, het vergroten en verbeteren van de afzet en het verhogen van de winstmarges op visproducten en diensten.

Mogelijke projecten²

De volgende projecten kunnen mogelijk worden ontwikkeld:

- Afstemmen vraag en aanbod (versterken ketensamenwerking)
- Waardecreatie en waardevermeerdering
- Consumentgericht denken: vers & gezond
- Opzetten kweekvisinitiatief
- .....

Thema Ruimte

Aanleiding

Een sterk en duurzaam opererend viscluster stelt hoge eisen aan de logistiek en daarmee aan de ruimtelijke voorzieningen. Hierbij moet enerzijds optimaal worden ingespeeld op de eisen van afnemers (verticaal in de keten) en anderzijds (horizontaal) voldoende rekening worden gehouden met bewoners, overige economische dragers zoals toerisme en overige industriële bedrijvigheid. Een goede inrichting van de ruimte is derhalve van groot belang, zowel vanuit de markt als vanuit de maatschappij gezien. Hierbij gaat het onder andere om bedrijventerreinen, gebouwen, aan- en afvoerwegen en vestigingsfactoren.

Doelstelling

Het versterken van het Noordelijk Havenhoofd, het verbeteren van de aan- en afvoerwegen, het moderniseren van bestaande gebouwen en bedrijventerreinen en het aanpassen van het huidige vestigingsbeleid.

Mogelijke projecten

De volgende projecten kunnen worden ontwikkeld:

- Programma herinrichting Noordelijk Havenhoofd
- Ontwikkeling nieuwe haven
- Verbeteren aan- en afvoer met achterland
- Aanpassen vestigingsbeleid
- .....

---

¹ Dit betreft een voorlopige opsomming, mede gebaseerd op de resultaten uit workshop 1. In workshop 2 zullen de thema's en projecten verder worden verfijnd, moeten prioriteiten worden gesteld en trekkers worden benoemd.

² Per project worden de volgende punten uitgewerkt: Naam project, Thema, Tijdpad, Doel, Projectleider, Facilitator (soort adoptant), Activiteiten, Resultaat, Kosten en financiering.

Thema Innovatie

Aanleiding

Een goede kennisinfrastructuur en een sterke innovatieaanpak zijn van groot belang voor Scheveningen Vis, onder andere om voldoende onderscheidend te kunnen zijn op de markt, om een sterke voorsprong op te kunnen bouwen op de concurrentie, om voldoende aantrekkelijk te zijn op de arbeidsmarkt (zowel kwaliteit als kwantiteit) en last but not least om de forse problemen waar de vissector mee kampt (onder andere de overstap naar duurzame productiemethoden), quotabeheer, brandstofkosten etc. te kunnen oplossen.

Doelstelling

Realiseren van innovaties op bedrijfs-, keten- en netwerkniveau en voor product-, markt-, proces- en systeeminnovaties in de vis. En tevens het optimaal benutten en verder versterken van de beschikbare kennisnetwerken en onderzoekscapaciteit.

Mogelijke projecten

De volgende projecten kunnen worden ontwikkeld:

- Visbedrijf van de toekomst
- Verduurzaming vissector (transitie duurzame energiebronnen, vangstmethoden, MVO)
- Vislab als laboratorium van de smaak voor consument en professional
- Publiek privaat vispopulatiebeheer
- Afvalstromen afstemmen (kringloop ondernemen)
- .....

Thema Beleving

Aanleiding

Essentieel voor de toekomst van het Viscluster (maar ook van Scheveningen als toplocatie) zijn een goede verbinding en relatie tussen de markt (vissector) en de maatschappij (lokale bevolking). Hierbij gaat het om zaken als zichtbaarheid, transparantie, leefomgeving, werkgelegenheid, veiligheid, voorkomen van onnodige hinder, betrokkenheid, imago, wederzijds begrip, trots, uitstraling etc. In feite gaat het dus om de 'license to produce'.

Doelstelling

Versterken van het wederzijds begrip en de band tussen vissers, toeleveranciers, afnemers, bewoners, toeristen en andere stakeholders, het samen 'beleven' van vis en visgerelateerde activiteiten en het verfraaien van de woon-, werk- en leefomgeving.

Mogelijke projecten

De volgende projecten kunnen worden ontwikkeld:

- Scheveningen als merk
- Visbeleving, bijvoorbeeld opzetten van een vismarkt
- Versterken van de uitstraling van vis en recreatie
- .....